

bylo opodstatněno žalobní žádání, by sporné stroje byly vyloučeny z exekuce, an si nevymohl knihovní poznámku, že stroje jsou jeho vlastnictvím. Účinek § 297 a) obč. zák. trvá, dokud trvá jím předpokládané spojení strojů s nemovitostí. Je zřejmé a proto netřeba ani blíže doličovat, že účel § 297 a) obč. zák. by byl úplně zmařen a že tento předpis by byl vyřaděn z platnosti, kdyby vlastník mohl pouhým prohlášením vyloučiti, pokud se týče zrušení vlastnost příslušenství. Opomenutí knihovní poznámky podle § 297 a) obč. zák. má — za dalších předpokladů výše doličených — v zápětí, že stroje platí za příslušenství nemovitosti, zde tovární nemovitosti, jež jest součástí konkursní podstaty (konkurs byl vyhlášen i o jmění firmy Bratří E. i o jmění obou společníků), a že sdílí její osud. To platí nejen ve prospěch hypotekárních věřitelů (nemovitost, o niž jde, jest podle spisů zatížena zástavními právy za pohledávky daleko přes 100.000 Kč), nýbrž vůbec v poměru k třetím osobám, tedy i proti ostatním konkursním věřitelům. To dotvrzuje i motivy, kde se výslovně praví, že to, co uvedeno, platí »zejména« ve prospěch hypotekárních věřitelů; zejména pro ně, tedy i pro jiné, neboť jsou uvedeni jen jako hlavní příklad. Rozlišování v této příčině setkalo by se nejen v praxi s velikými obtížemi, nýbrž není ani věcně odůvodněno. Veřejná důvěra, o niž tu jde, má chrániti nejen reální úvěr, nýbrž vůbec bezpečnost obchodu, a tuto veřejnou důvěru v příslušenský poměr zevně tu jsoucí lze (ve smyslu hořejších vývodů) vyloučiti jen poznámkou v knihách. Kdo opomenul k zabezpečení svých práv použití tohoto prostředku, jež mu zákon dává na ruku, musí si následky toho přičísti sám a není tedy v tom nespravedlnosti. Tím padá žalobní žádání. Žalobce nemůže z důvodu tvrzeného vlastnického práva odporovati exekuci na sporné stroje jakožto na příslušenství nemovitosti, spadající do konkursní podstaty, a nižší soudy, uznávše takto a zamítuvše proto žalobu, nepochybily. Za tohoto stavu věci nebylo třeba obírat se otázkou, zda to, co žalobce uplatňuje, je platným způsobem nabytí práva vlastnického, a výtkami, jež dovolatel po této stránce činí napadenému rozsudku s hlediska všech tří uplatňovaných dovolacích důvodů. Podotýká se, že správnosti názoru tuto hájeného není na závalu předpis § 37 ex. ř., jenž přiznává oprávnění odporovati exekuci mimo jiné i tomu, kdo tvrdí, že k jednotlivým předmětům příslušenství nemovitosti do exekuce vzaté má právo, které by nedopouštělo výkonu exekuce. Neboť, zda někomu přísluší takové právo, jest vždy posuzovati podle příslušných předpisů práva hmotného, zde však — novější — předpis § 297 a) obč. zák. žalobci právě odpírá toto právo.

Čís. 11201.

Nájemce honitby, jenž jako pořadatel honu použil za honce chlapce, jemuž ještě nebylo čtrnáct let, ručí za škodu způsobenou mu na honě, třebaže byl odstřel zvěře prodán a nájemce pořádal hon pro jiného. Pro zákaz používání chlapce, jenž neměl ještě čtrnáct let (zákon ze dne 17. července 1919, čís. 420 sb. z. a n.) jako honce jest lhostejno, že jeho matka k tomu svolila a že chlapec byl ochoten jíti na hon.

Slovem »*Misshandlung*« rozumí se v § 1326 obč. zák. nejen poškození ze zlého úmyslu nebo z hrubé nedbalosti, nýbrž zaviněné poškození vůbec.

Výše odškodnění za ztrátu oka. Ztrátou oka jest snížena radost poškozeného ze života jakož i vyhlídka na výhodný sňatek.

Třebas byla zjištěna omezená pracovní schopnost, nelze přiznati náhradu ušlého výdělku, není-li prokázáno, že něco na výdělku ušlo, ježto si poškozený dosud žádné povolání nezvolil.

Výše bolestného za ztrátu oka. Bolestné nepřisluší za pouhé duševní útrapy (za obavy, že poškozený pobude i druhé oko).

(Rozh. ze dne 27. listopadu 1931, Rv II 460/30.)

Žalobce byl dne 28. srpna 1927, kdy mu nebylo ještě čtrnáct let, honcem na honě, pořádaném Karlem H-em, při čemž mu bylo Janem I-em vystřeleno oko. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na Janu I-ovi a Karlu H-ovi náhrady škody: za léčební výlohy 300 Kč, za ztrátu oka 60.000 Kč, bolestného 50.000 Kč, za zmenšenou výdělečnou schopnost, ušlý výdělek a za překážku lepšího zaopatření od 1. září 1927 do 31. srpna 1928 měsíčních 150 Kč, od 1. září 1928 do 31. srpna 1931 měsíčních 250 Kč a od 1. září 1931 do smrti měsíčních 400 Kč. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu proti Karlu H-ovi zamítl, vyhověl jí však proti Janu I-ovi potud, že ho uznal povinným zaplatiti žalobci 14.300 Kč a platiti mu důchod od 1. září 1928 do 31. srpna 1931 ve výši 50 Kč měsíčně, od 1. září 1931 do smrti žalobce ve výši 150 Kč měsíčně. O d v o l a c í s o u d 1. vyhověl odvolání žalovaného Jana I-a potud, že zamítl pro tentokrát žalobní nárok, by žalovaný Jan I. byl uznán povinným platiti žalobci měsíční důchod 150 Kč od 1. září 1931 do smrti žalobcovy; 2. vyhověl odvolání žalobce a uznal žalovaného Karla H-a povinným zaplatiti žalobci rukou společnou a nerozdílnou s Janem I-em 14.300 Kč a platiti mu měsíční důchod 50 Kč od 1. září 1928 do 31. srpna 1931.

N e j v y š š í s o u d vyhověl částečně dovoláním žalobce i žalovaných a změnil rozsudky nižších soudů v ten rozum, že a) žalovaní Jan I. a Karel H. jsou povinni rukou společnou a nedílnou zaplatiti žalobci do 14 dnů pod důhonem práva kromě částky 14.300 Kč přisouzené nižšími soudy ještě další částku 5.000 Kč, tedy úhrnem 19.300 Kč, b) že se však zamítá žalobní nárok na přisouzení renty proti oběma žalovaným a to 1. za dobu od 1. září 1927 do 31. srpna 1931 vůbec, 2. za dobu od 1. září 1931 do smrti žalobce pro tentokrát; jinak dovoláním nevyhověl.

D ů v o d y:

Z napadeného rozsudku, jímž byli žalovaní uznáni povinnými nahraditi žalobci škodu, jež mu vznikla tím, že byl jako honec při koroptvím honu, jež dne 28. srpna 1927 žalovaný Karel H. pořádal, spolužalovaným Janem I-em postřelen a že pozbyl následkem toho pravého oka, a jímž byli žalovaní odsouzeni zaplatiti žalobci rukou společnou a neroz-

dílnou 300 Kč léčebných výloh, 10.000 Kč za ztrátu oka, 4.000 Kč bolestného a rentu 50 Kč měsíčně za dobu od 1. září 1928 do 31. srpna 1931, kdežto žalobce byl s vyššími, pokud se týče dalšími nároky vůbec, po případě, co se týče další renty, pro tentokrát zamítnut, dovolaly se obě strany.

Dovolání žalovaného Karla H-a nemohlo býti vyhověno v jeho podstatě, pokud se totiž snaží dovoditi, že tento žalovaný za škodu žalobcovu neručí. Jest zjištěno, že Karel H., jsa nájemcem honitby, byl pořadatelem honu, při němž se nehoda stala. Nesejde na tom, že odstřel zvěře byl prodán a že Karel H. pořádal hon pro jiného. Jest zjištěno, že žalobce, narozeného dne 12. října 1914, tedy v den honu ještě ani třináctiletého, objednal na hon prostřednictvím své dcery žalovaný Karel H. a zjištěno je, že ho jako honce na honu použil. Pro zavinění tohoto žalovaného, záležící v tom, že použil za honce chlapce, který ještě neměl čtrnáct let, což jest zákonem ze dne 17. července 1919 čís. 420 sb. z. a n. výslovně zakázáno, jest bez významu, že chlapcova matka k tomu svolila a že chlapec byl ochoten na hon jíti. Zákon čís. 420/1919 zapovídá používání dětí do čtrnácti let k výpomocným službám při honech na zvěř a žalovaný Karel H. žalobce, nemajícího čtrnáct let, k honu na zvěř použil. Zákonem mělo (§ 4) zabráněno býti poškození dětí na zdraví a na tělesném vývoji a z toho důvodu zakázáno je přibírání dětí na hon. Jest nepochybné, že došlo k poranění žalobce právě proto, že byl na honě. Ručí tedy žalovaný Karel H. za škodu žalobci při honě způsobenou, to tím spíše, ano k zodpovědnosti za škodu není třeba jednání úmyslného, nanejvýš pokud jde o náhradu škody podle § 1326 obč. zák., ani jednání neb opomenutí z hrubé nedbalosti jak bude ještě blíže ukázáno. Proti tomu, že mu byla uložena náhrada rukou společnou a nedílnou s druhým žalovaným Janem I-em, žalovaný Karel H. se nebrání.

Pokud jde o rozsah přisouzené náhrady a její výše, jest uvéstí toto: Zohyždění žalobcovo následkem ztráty oka bylo nižšími soudy, nanejvýš soudem odvolacím zjištěno a postrádá dovolatel Jan I. toto zjištění (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) neprávem. Slovo »Misshandlung« v § 1326 obč. zák. vykládá tento dovolatel mylně v ten rozum, že znamená poškození úmyslné nebo z hrubé nedbalosti. Význam tohoto slova v uvedeném § byl vyložen v rozhodnutí čís. 7791 sb. n. s. a rozumí se tímto slovem nejen poškození ze zlého úmyslu nebo z hrubé nedbalosti, nýbrž zaviněné poškození vůbec (§ 1325 obč. zák.). Ostatně, jak odvolacímu soudu jest přisvědčiti — dovolatel se marně pokouší dovoditi opak — bylo jednání žalovaného I-a, jenž střelil po koroptvi táhnoucí těsně podél linie střelců a nízko nad zemí, hrubou neopatrností. Je tedy povinnost žalovaného k náhradě za zohyždění, totiž toho, oč žalobce následkem ztráty oka na své lepší budoucnosti přichází, splněna (§ 1326 obč. zák.) — a odvolací soud, uznáv tak, po stránce právní nepochybil, k čemuž jest dodati, že přišel-li žalobce o oko, je tím snížena jeho radost ze života jakož i vyhlídka na výhodný sňatek. Co se týče přisouzeného odškodnění za zohyždění v částce 10.000 Kč, neshledal dovolací soud, že toto odškodnění je příliš vysoké, naopak uznal po této stránce odůvodněným dovolání žalobcovo domáhající se zvýšení uvedené částky. Uvá-

živ všechny zjištěné okolnosti uznal dovolací soud přiměřeným odškodněním za zohyždění žalobcovo ztrátou oka částku 15.000 Kč, pročež v tomto rozsahu vyhověl dovolání žalobce a zvýšil odškodnění nižšími soudy přiznané na tuto částku (§ 273 c. ř. s.).

S druhé strany však nelze upřít oprávnění výtce, že neprávem byl žalobci přiznán důchod za dobu od 1. září 1928 do 31. srpna 1931. Jest připustiti, že pro přisouzení tohoto důchodu, rozdílu ve výdělku následkem ztráty oka, i při uznané částečné invaliditě žalobcově není toho času podkladu. To právem uznal odvolací soud, pokud domáháno se důchodu pro dobu po 31. srpnu 1931, ale z téhož důvodu nelze přiznati důchod ani do tohoto dne. Žalobce si, jak jest zjištěno, žádné povolání ještě nezvolil, zjištěné omezení pracovní schopnosti neznámá ještě také nezpůsobilost k výdělku nebo omezení výdělku a žalobce neprokázal, že mu následkem ztráty oka něco na výdělku ušlo, pokud se týče schází posud podklad, by žalobci mohl býti za řečenou dobu důvodně důchod v nějaké, nanejvýš odvolacím soudem přiznané výši přisouzen. Odvolací soud tedy nejen nepochybil, když důchod pro dobu od 1. září 1931 žalobci toho času nepřiznal, nýbrž bylo naopak k důvodnému dovolání druhé strany zamítnouti žalobu i co se týče požadované renty za dobu do 31. srpna 1931.

Jinak nelze žádnému z dovolání přiznati oprávnění. To platí zejména, pokud jde o výši bolestného 4.000 Kč. Je zjištěno, že bolesti následkem poranění a vyjmutí oka trvaly 32 dní, že dostoupily výše až 50%. K tomu přistoupily bolesti z ostatního poranění na hlavě, kde zasáhlo žalobce asi 8 broků. Nemá sice opodstatnění (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), uvádí-li odvolací soud k odůvodnění bolestného ve zmíněné výši, že žalobci také hrozí ztráta druhého oka, ježto tomu podle dobrozdání znalců tak není, neboť znalci jen uznali, že jen risiko zůstavšího oka jest zvýšeno, ale přesto jest přisouzené bolestné přestálým bolestem úměrné a není důvodu je snížit. S druhé strany nejsou ani vývody žalobcovy v dovolání s to, by přivodily zvýšení uvedené částky bolestného. Dovolávati se proto hrozící ztráty druhého oka důvodně nelze, ježto pro to, že ztráta ta hrozí, není, jak již vpředu bylo uvedeno, ve spisech, nanejvýš v posudku znalců opory. Jak dovedl již odvolací soud, bolestné za pouhé duševní útrapy nepřisluší a proto odvolací soud právem nezvýšil bolestné z důvodu, že žalobce prý trápen byl obavami, že přijde o druhé oko.

Čís. 11202.

Nejde o žalobu hypotekární (§§ 81, 91, j. n.), nýbrž o žalobu obligacní, domáháno-li se zaplacení zapůjčené sumy i s úroky a útratami do čtrnácti dnů pod exekucí, »zejména pod exekucí na nemovitost danou do zástavy«.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1931, R I 813/31.)

U krajského soudu v P., v jehož obvodu byla zavazena nemovitost, nikoliv však bydliště žalovaného dlužníka, domáhal se věřitel zaplacení